

[Steen Folke]

Det er selvsagt overordentlig krævende at undervise i en klasse, hvor der foruden børn uden disse forskellige fysiske og psykiske handicap er et eller flere børn, der har sådanne handicap. Det stiller langt, langt større krav til lærere og til andre, der har med børnene at gøre, og det er oplagt, at det må være en forudsætning for denne integration, at der rent faktisk bliver stillet de tilstrækkelige ressourcer til rådighed. Der må jeg nok sige, at jeg ikke føler mig aldeles overbevist af de lovforslag, der ligger på bordet, om, at der faktisk vil blive tale om dette.

I den forbindelse er jeg ikke uden videre tryk ved, at det hele lægges over til amtskommunerne. Jeg synes ikke, at erfaringerne med den politiske linje, som er den dominerende i landets amtskommuner, gør én særlig optimistisk over for, om der nu også vil blive stillet de nødvendige ressourcer til rådighed. Det er ikke alene et spørgsmål om, at man dér sædvanligvis har særdeles stor sans for at spare og skære ned på forskellige funktioner, men det er også et spørgsmål om, at man netop i amtskommunerne ikke i særlig grad kan siges at besidde nogen ekspertise på et område, der svarer til det, der nu bliver lagt ud. Hvis man ser på undervisningssektoren i øvrigt, så er det jo i hovedsagen visse dele af gymnasiesektoren, som er henlagt til netop den amtskommunale regie, mens det i øvrigt er primærkommunerne, der har ansvaret for folkeskoleområdet, og som altså for så vidt i højere grad har erfaring og ekspertise, som kan sættes ind på denne opgave.

I bemærkningerne til forslagene hedder det, at udlægningen i den første fase alene er administrativ og således neutral over for serviceniveau og forsorgstilbud. Jeg må sige, at det føler jeg mig ikke ganske overbevist om.

Hvis man skal se på de enkelte lovforslag, så vil jeg knytte et par bemærkninger til hovedforslaget, nr. L 186, det lovforslag, der drejer sig om ændring af lov om folkeskolen. Jeg mener, der er grund til bl. a. at hæfte sig ved den foreslåede § 3 a, stk. 2, og § 19, stk. 2, og de tilhørende bemærkninger til disse paragraffer. § 3 a, stk. 2, er udformet sådan, at det fremgår, at retten til 11 års undervisning er væk. Nu er der en mulighed for, at man kan gå ud over 9 år, men den ret til 11 års undervisning, som tidligere var formuleret, er forsvundet. Jeg må sige, at jeg er i

hvert fald særdeles betænkelig ved, at der er sket denne ændring.

§ 19, stk. 2, synes jeg også har en udformning, som i hvert fald gør mig lidt betænkelig. Det, jeg tænker på, er bl. a. det, der står om, at der bliver mulighed for, at man kan tilbyde specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Jeg vil godt vide, hvad det er, man tænker på med dette »anden specialpædagogisk bistand«. Jeg vil da gerne sige, at det, jeg er bange for, er, at det er forskellige hjælpeforanstaltninger – som ikke på nogen måde kan erstatte en egentlig undervisning – man tænker på i den forbindelse. Jeg synes altså, at det er problematisk at stille det op som noget, hvor der bliver mulighed for myndighederne for at vælge mellem undervisning eller anden form for specialpædagogisk bistand.

Der er nogle bemærkninger til § 1, nr. 5, der kan forstås, som om man sigter efter på det nærmeste at opretholde og måske endda udbygge de eksisterende centerskoler. Jeg går ud fra, at det ikke er meningen, og at det helt klart er sådan, at der som et led i denne udlægning og integration skal ske en gradvis afvikling af disse centerskoler, men jeg vil gerne høre, om jeg har forstået det rigtigt. Jeg mener, at det må være et led i den eksternaliseringspolitik, som dette er et element i, at centerskolerne efterhånden må nedtrappes.

Med hensyn til specialundervisningen for voksne er det altså sådan, at amtskommunen efter forslaget nu skal sørge for, at voksne handicappede kan få kompenserende specialundervisning, og at der i tilknytning hertil kan etableres hensyntagende specialundervisning. Jeg synes igen, at formuleringerne ikke er særlig betryggende. Der er for mig at se en risiko med nr. L 187 for, at voksenundervisningen kan komme til at bero på amtets holdning, sådan at der ikke vil være noget til hinder for, at nogle af de private organisationer vil kunne komme til at konkurrere om nogle af disse undervisningstilbud; kan man nøjes med dette?

Jeg mener som sagt, at en altafgørende forudsætning for en ordentlig gennemførelse af denne udlægning må være, at de ressourcemæssige problemer løses tilfredsstillende. Jeg ved, at der mellem organisationerne og socialstyrelsen i 1977 er underskrevet en normeringsbetænkning, der som minimumskrav